

De Onderwijscatalogus als motor voor onderwijsontwikkeling

Eduarte Inspiratiedag 2026

En ik neem je mee samen met

Hans-Daniel van Alphen,

Adviseur FB Zadkine

&

Mieke Bootsma, Consultant Topicus

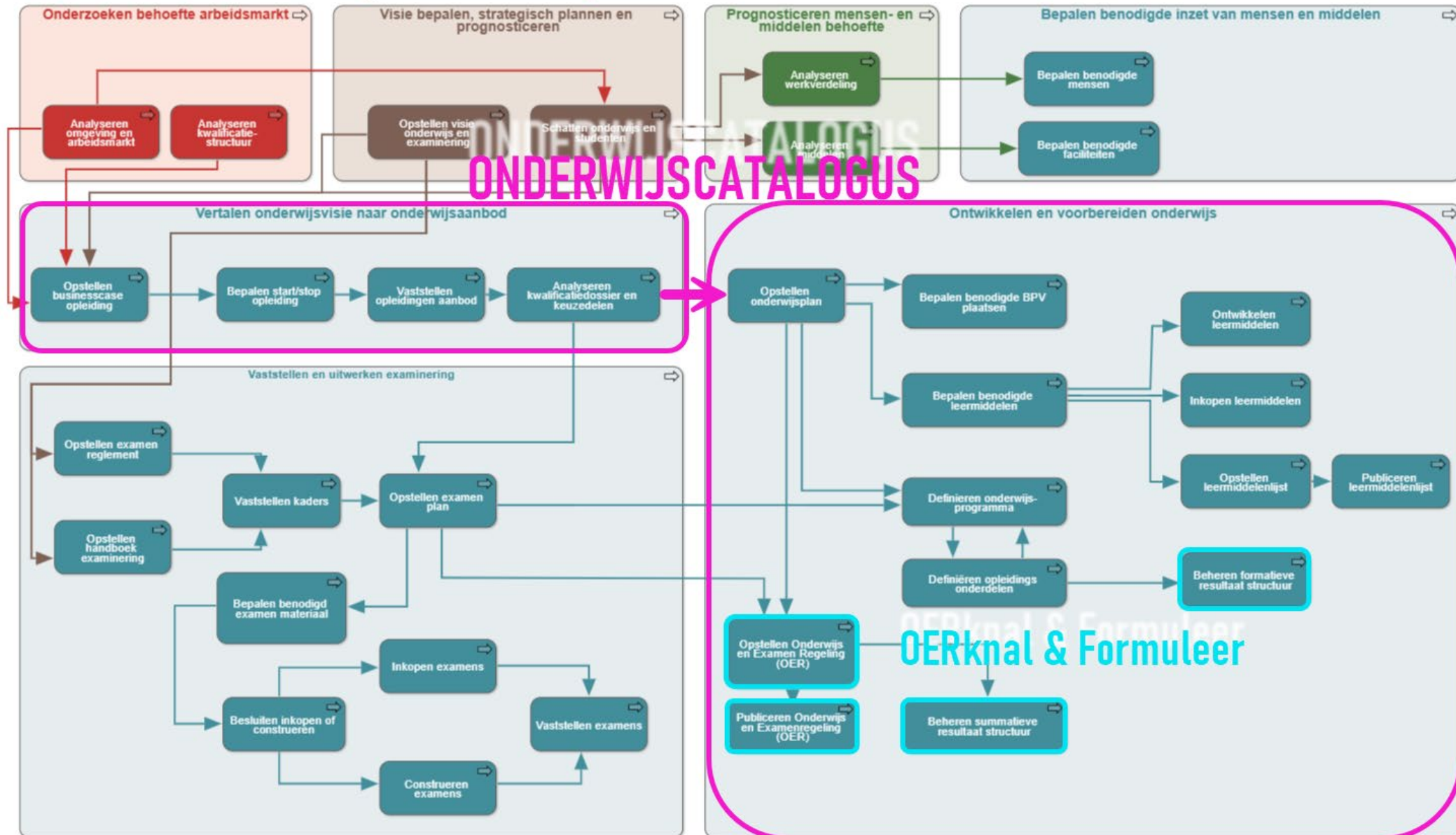
In de procesketen van Onderwijsontwikkeling hadden we 2 gaps in de applicatie-ondersteuning in hoofdprocessen:

- Vertalen van onderwijsvisie naar het onderwijsaanbod
 - Hoe komt een opleiding tot stand?
- Ontwikkelen en voorbereiden onderwijs
 - Hoe geef ik invulling aan een opleiding?
 - Welke vakken, welke leeruitkomsten, welke faciliteiten koppel ik aan vakken?

Van OERknaal naar Onderwijscatalogus

Procesketen Onderwijsontwikkeling

Twée belangrijke opgeleverde onderdelen

I. Opleidingenbeheersysteem → beheert, registreert en publiceert het opleidingsaanbod (administratief, logistiek)

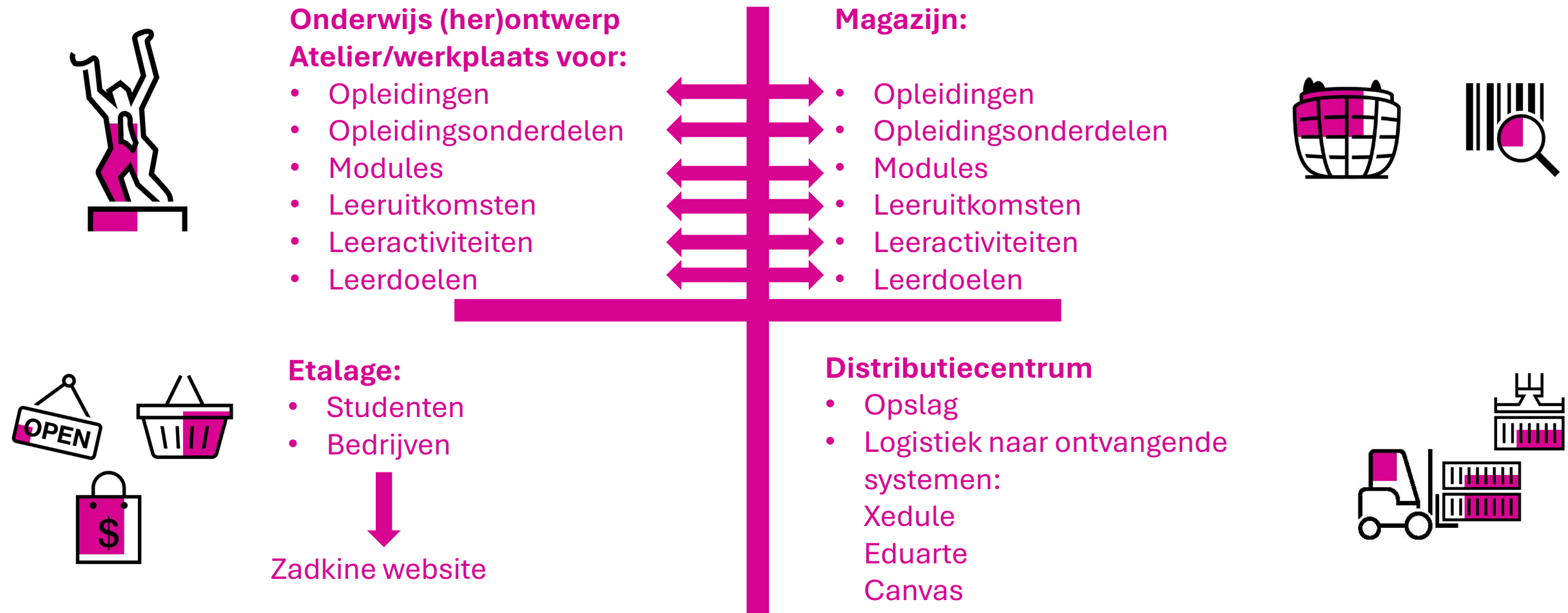
II. Ontwerptool → bouwt en ontwerpt het curriculum (inhoudelijk, didactisch, visueel)

Opleidingen vaststellen en publiceren: eindelijk één proces met één workflow - Waarom dit nodig is:

- **Parallele niet-gekoppelde routes (m.b.t. opleidingen) binnen Zadkine**
→ De Onderwijscatalogus bundelt dit tot één consistente bron.
- **Plots opduiken van nieuwe 010 Academy-opleiding Beautystylist**
→ De Onderwijscatalogus maakt het onderwijsproces transparant, consistent en beheersbaar: van visie, naar aanbod, naar ontwerp, naar publicatie.

Ontwikkelen en voorbereiden onderwijs ➡ Ontwerptool & (Wat is een) Onderwijscatalogus (?)

Strakke regie op aantal ontwerpers

- Om wildgroei te voorkomen kiezen we bewust voor een beperkte set ontwerpers van opleidingsonderdelen.
- Dat is nodig om te voorkomen dat er opnieuw talloze varianten ontstaan van dezelfde onderwijselementen, wat de kracht en overzichtelijkheid van de catalogus zou verminderen.
- Docenten houden natuurlijk wél de ruimte om binnen het LMS hun onderwijs verder didactisch in te vullen.

Demo Mieke Bootsma - laatste ontwikkelingen onderwijscatalogus:

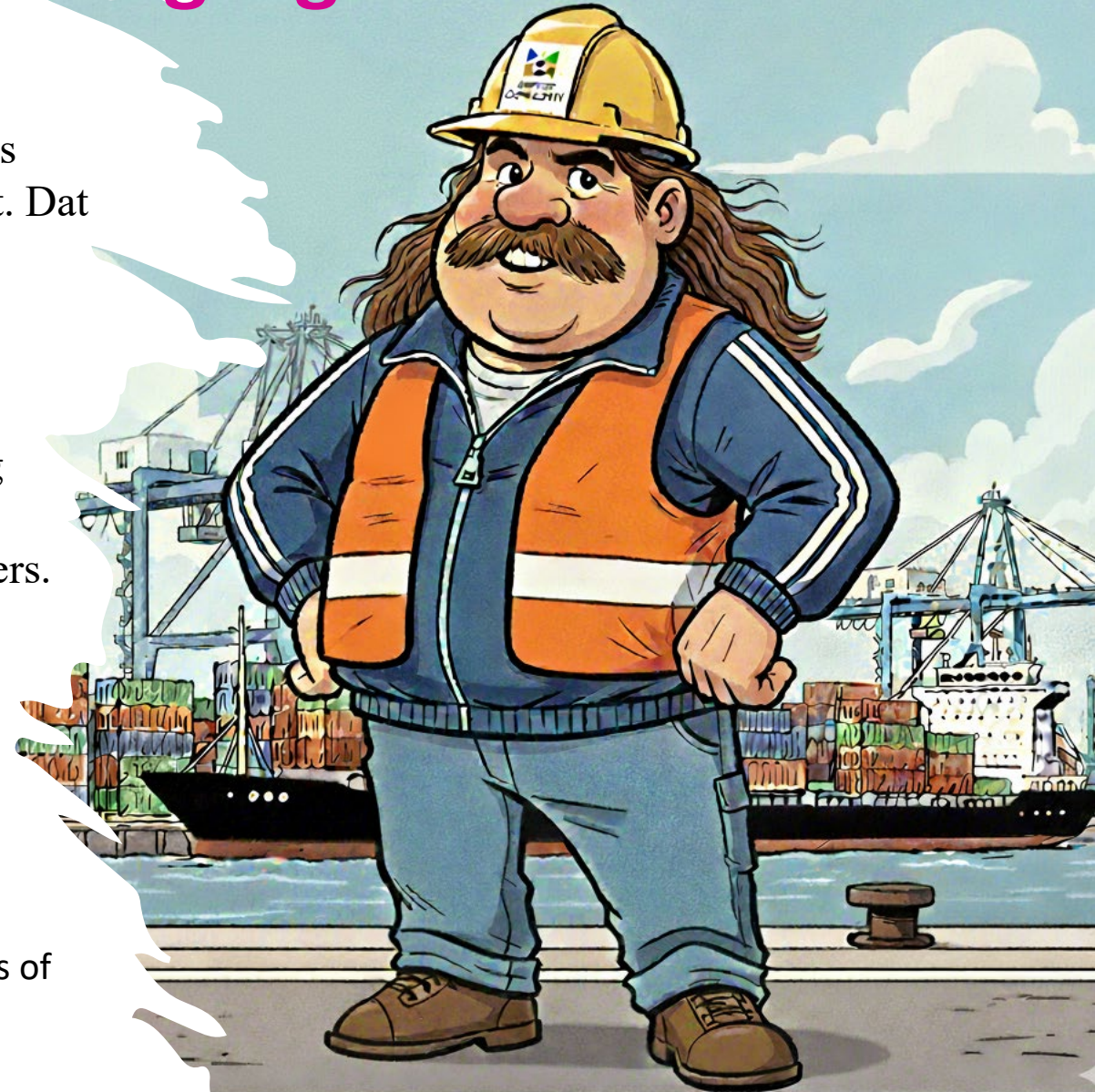
Vraagstukken eigenaarschap & omgang met mutaties:

Binnen de Onderwijscatalogus gebruiken meerdere teams soms hetzelfde opleidingsonderdeel, module en/of onderwijsproduct. Dat roept vragen op over **eigenaarschap**, **wijzigingsbeheer** en de **impact op gekoppelde processen** zoals resultaten, Canvas-cursussen en straks ook planning en roostering.

Daarnaast is intern afgesproken dat wijzigingen die betrekking hebben op een lopend schooljaar alleen mogen bij nieuwe wettelijke verplichtingen of wijzigingen van examenleveranciers. De huidige tooling ondersteunt dit echter nog niet (bijv. fase-locking).

Om dit goed te organiseren, is duidelijkheid nodig over:

- wie eigenaar is van een product,
- wanneer en door wie wijzigingen mogen worden gedaan,
- hoe we voorkomen dat mutaties impact hebben op andere teams of lopende cohorten,
- en welke governance nodig is om dit beheersbaar te houden.

Stellingen (vingers opsteken)

Eigenaarschap

- 1 Elk onderwijsproduct heeft één formele eigenaar met eindverantwoordelijkheid.
- 2 Producten die door meerdere teams worden gebruikt, moeten centraal beheerd worden.

Wijzigingsbeheer

- 1 Wijzigingen in lopend schooljaar/fase alleen bij wettelijke verplichting of wijziging examenleverancier.
- 2 Technische beperking per fase (fase-locking) is noodzakelijk.
- 3 Wijzigingen mogen pas na toetsing op impact voor andere teams/cohorten.

Impact op gekoppelde systemen

- 1 Wijzigingen mogen geen effect hebben op reeds behaalde of ingevoerde resultaten.
- 2 Canvas-cursussen in gebruik moeten beschermd worden tegen wijzigingen.
- 3 Stabiliteit van producten binnen een schooljaar is noodzakelijk voor planning en roostering.

Governance & proces

- 1 Er moet een organisatiebreed wijzigingsproces komen met duidelijke rollen, rechten & toetsmomenten.
- 2 Teams mogen alleen wijzigen binnen vooraf vastgestelde wijzigingsvensters.

MODULAIR & FLEXIBEL ONDERWIJS BIJ ZADKINE WAT ZIJN DE ONTWERPPRINCIPES?

PRINCIPES VOOR MODULAIR OPLEIDINGSONTWERP, CONFORM
DE BOUWSTENEN VAN DE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE VISIE

ONDERWIJSPLAN

Het **onderwijsplan** is een overzicht waarin per opleiding de opleidingsonderdelen staan die samen een opleiding vormen.

1. Het ontwerpen van een **onderwijsplan** is een co-creatie van onderwijsgeveenden, werkveldpartners en studenten.
2. Bij de start van het (her)ontwerp van een **onderwijsplan** is getoetst op financiële en organisatorische haalbaarheid en deze toetsing wordt tijdens het ontwerpproces herhaald.
3. Bij het ontwerp van een **onderwijsplan** gebruiken we de daarvoor binnen Zadkine aangewezen digitale middelen (in ieder geval Oerknal en Canvas).
4. Een **onderwijsplan** is opgebouwd uit opleidingsonderdelen.

LEERUITKOMSTEN

Leeruitkomsten beschrijven wat een student aan het eind van een leerperiode moet weten, begrijpen en kunnen toepassen.

8. Een **onderwijsplan** is gebaseerd op **leeruitkomsten**.
9. **Leeruitkomsten** zijn leerweg- en locatie onafhankelijk beschreven.
10. **Leeruitkomsten** zijn beschreven in termen van vakkennis, vaardigheden en houdingsaspecten.
11. Gelijke **leeruitkomsten** worden summatief afgesloten met hetzelfde exameninstrument.
12. De totale set van **leeruitkomsten** dekt het Kwalificatiedossier van een opleiding.

OPLEIDINGSONDERDEEL

Het **opleidingsonderdeel** is een duidelijk afgebakend geheel van kennis, inzicht, vaardigheden en houdings en kan onderdeel zijn van één of meer opleidingen.

5. Een **opleidingsonderdeel** is een op zichzelf staande eenheid van samenhangende **leeruitkomsten**.
6. Het betreft een samengesteld geheel van kennis, inzicht, vaardigheden en houdingsaspecten.
7. Een **opleidingsonderdeel** wordt summatief afgesloten.

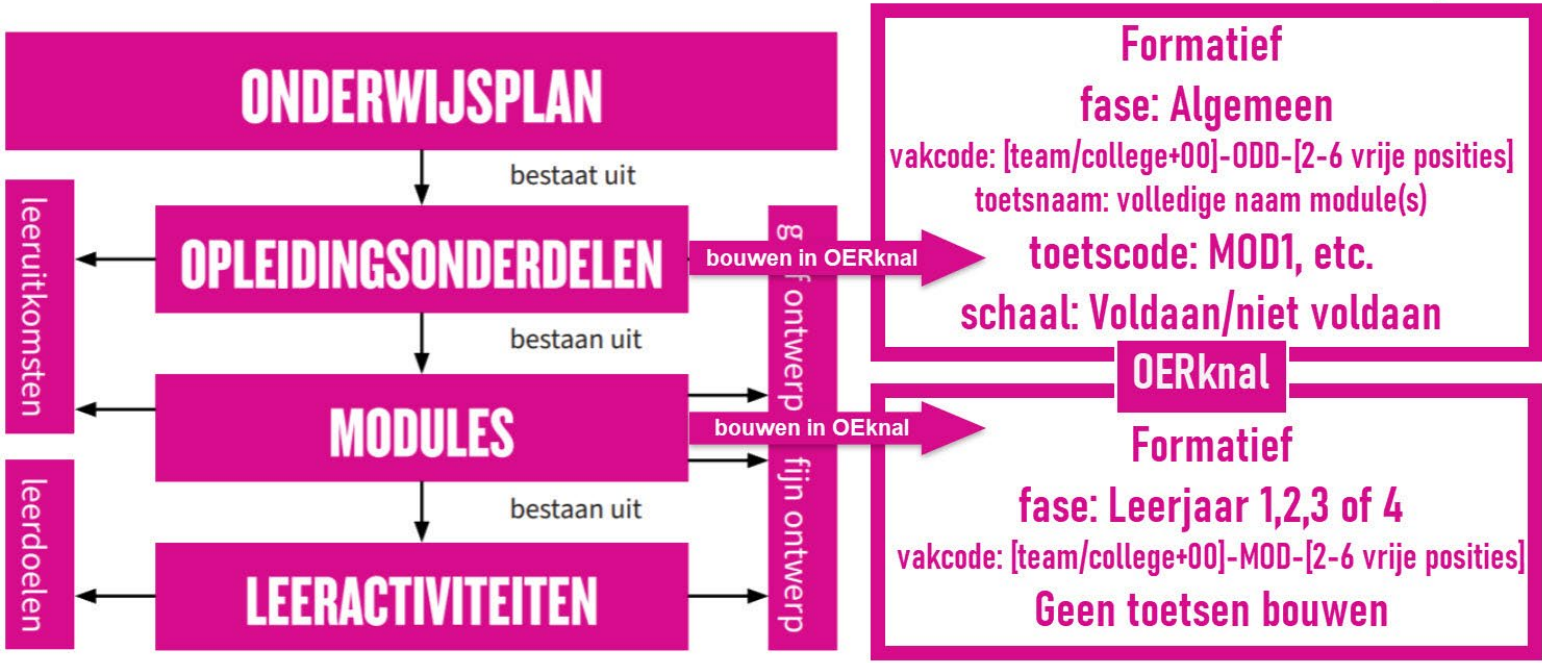
MODULES

Modules zijn studeerbare eenheden binnen een opleidingsonderdeel met één niveau of thema, waaraan leeractiviteiten worden gekoppeld.

13. Een **opleidingsonderdeel** bestaat uit één of maximaal 4 logisch samenhangende **modules**.
14. Een **module** is gericht op één **leeruitkomst**.
15. Binnen een module wordt formatief gehandeld.

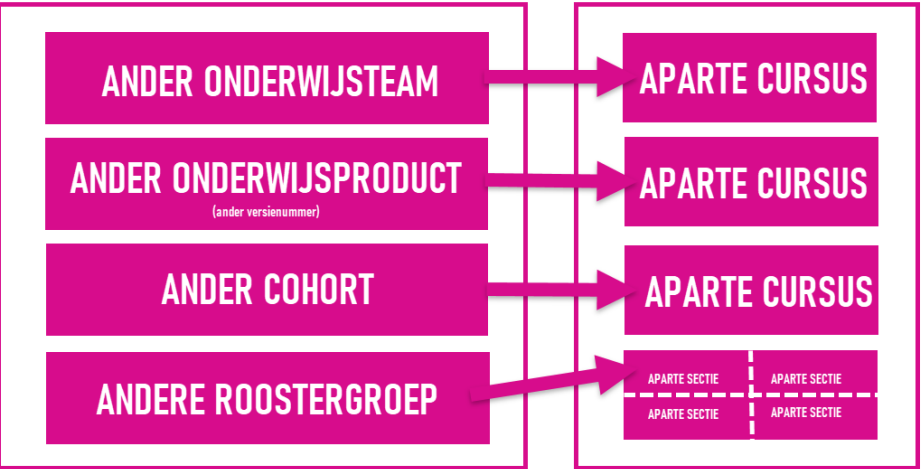

Ontwerpprincipes modulair & flexibel, hoe nog in OERknaal?

OERknaal / Eduarte

CANVAS

Opleidingsonderdeel = Onderwijsproduct = Canvas cursus

Risico's

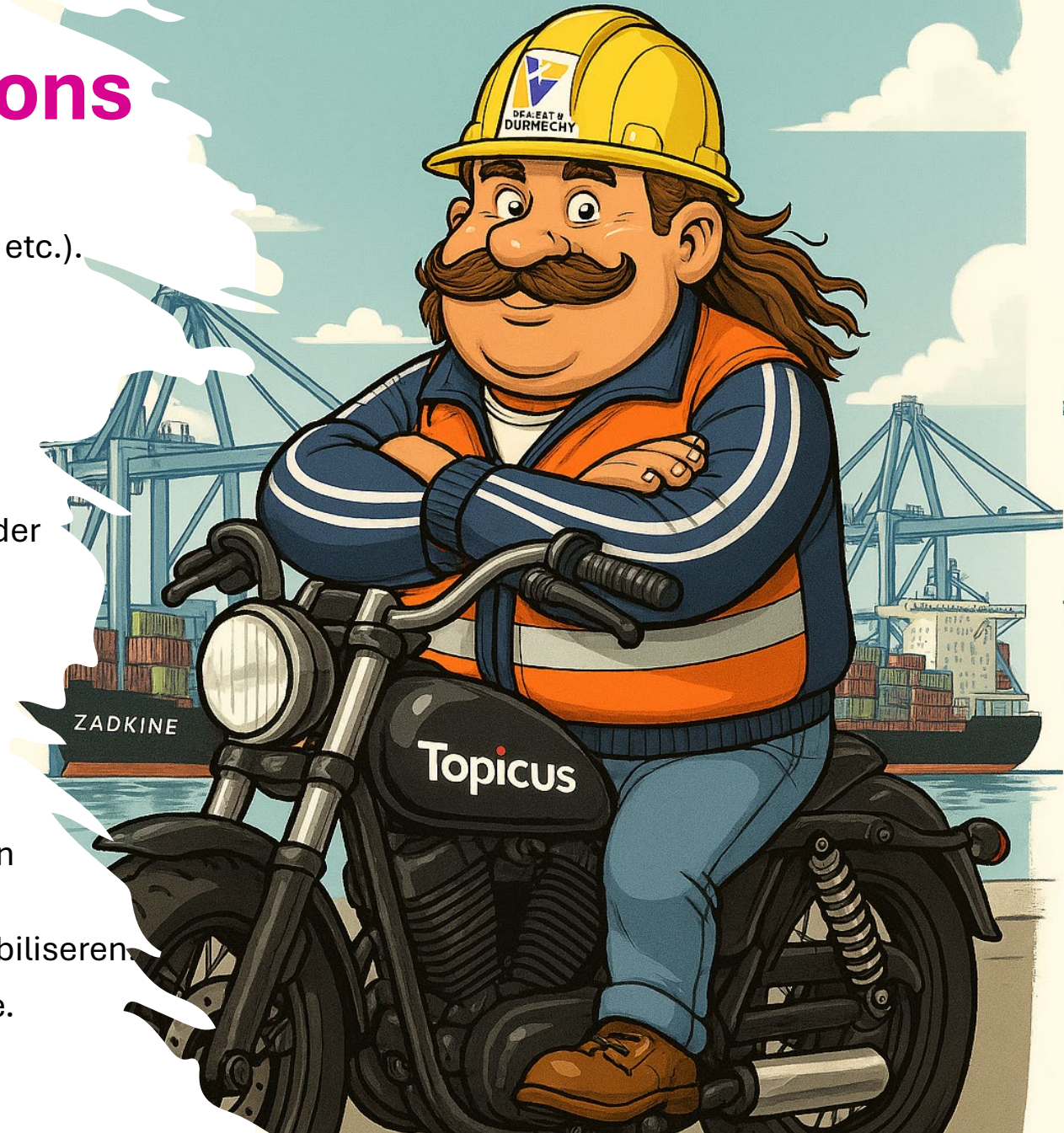
- Bronfunctie OERknaal droogt op
- Vermenging van curriculum en beoordeling

Waarom de nieuwe Onderwijscatalogus voor ons belangrijk is

- Eén structuur voor alle ketens (Canvas, resultaten, roosters, etc.).
- Scheidt inhoud en beoordeling.
- Objecten op het juiste aggregatieniveau.
- Maakt relaties tussen niveaus mogelijk (niet in OERknaal).
- Wordt de motor voor onderwijsontwikkeling.
- i.c.m. OKX-koppeling: automatische Canvas-cursussen zonder omwegen.
- Iedereen werkt vanuit hetzelfde eindbeeld.

Waarom flexibiliteit nodig is

- Instellingen hebben verschillende onderwijsstructuren.
- Vrije indeling van lagen en niveaus (zoals in Eduarte).
- Modulair onderwijs is nog in ontwikkeling → varianten moeten kunnen.
- Iedere instelling heeft een eigen route: modulariseren → flexibiliseren.
- Ondersteunt zowel de eindsituatie als de overgang ernaartoe.

Wat gaan we komende tijd doen?

Fase 1 — Structuur Neerzetten

- **Rangeren van ‘containers’ en inrichten van het atelier**

We zetten de basisstructuur neer voor het atelier in de onderwijscatalogus.

- **Bepalen van aggregatieniveaus**

We definiëren we de structuur (Opleiding → Opleidingsonderdeel → Module → Leeractiviteit) en richten we deze in binnen Eduarte en de onderwijscatalogus.

Fase 2 — Inrichten & Testen

- **Trial-and-error inrichting in co-creatie**

FB, IM en Topicus richten de omgeving gezamenlijk in, testen verschillende scenario's en verfijnen de inrichting samen met het onderwijs.

Fase 3 — Definitieve Inrichting

- **Start vullen van de onderwijscatalogus**

In de komende zes maanden beginnen we met het daadwerkelijk vullen en verfijnen van de catalogus op basis van de gekozen structuur.

Waar ontstaan de twijfels?

Kernvraag: *Wat móét je vastleggen, wat wíl je vastleggen, en wáár in de keten wordt het proces aantoonbaar beter van — zonder de Invoerder onnodig te belasten?*

- Moet vs. wil
- Waar in de keten?
- Datakwaliteit

Inspanningsverplichting modules raakt vier systemen

Modules en opleidingsonderdelen raken:

- Onderwijscatalogus (definitie van inspanningscomponenten)
- LMS (feitelijke activiteiten & voortgang)
- AWR (feitelijke aanwezigheid)
- Eduarte / SIS (resultaten & studievoortgang) – Student App

Centrale vraag:

Wat leg je waar vast, wat is bron, en wie is ontvanger?

Plannen & roosteren — data-integriteit

Probleembeeld:

- Lesvrijstellingen zijn lastig te borgen
- Data-integriteit ontbreekt tussen roostergerichte en ontwikkelgerichte onderwijsproducten uit formatieve structuren
- Huidige (suboptimale) opties:
 - Lesgroepen met veel beheerlast
 - N.v.t. in AWR → leunt op onthouden
 - Verzuimmeldingen onbetrouwbaar door roosterwijzigingen

Stelling:

Waar leggen we welke data-objecten vast t.b.v. plannen en roosteren ,zodat planning, AWR en resultaten stabiel en herleidbaar blijven?

Ruimte voor Extra vragen óf stellingen:

Curriculum & Onderwijscatalogus

Zonder één centrale curriculumlaag (Onderwijscatalogus) is modulair onderwijs niet schaalbaar, omdat elk team of college dan zijn eigen “waarheid” bouwt.

Koppelingen & Datastructuur

Wie modules in het LMS ontwerpt, creëert schaduwdata die nooit betrouwbaar gesynchroniseerd kan worden met het SIS of Onderwijscatalogus.

Proces & Governance

Een onderwijscatalogus zonder eigenaarschap wordt automatisch een vuilnisbak.

Planning & Roostering

Roosteren kan pas echt flexibel worden als vrijstellingen, varianten en individuele routes in de catalogus zijn verankerd — niet in Excel.

LMS vs. SIS vs. Catalogus

Als de Onderwijscatalogus niet klopt, zal geen enkel LMS ooit betrouwbaar functioneren — hoe goed de koppeling ook is.